

Депутати от „Демократична България“ са внесли в парламента законопроект за изменение и допълнение на закона за досиетата, с който ще се улесни разкриването на сътрудниците на тоталитарните комунистически служби, научи **desebg.com** от сайта на Народното събрание.

Процесът на осветяването на агентите на Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА бе затруднен от тълкувателното решение на Общото събрание на Върховния административен съд, с което през [декември 2021 г. бе прието, че Комисията по досиетата не може да оповестява сътрудници](#) на ДС и военното разузнаване по време на комунистическия режим с повторно или последващи решения независимо от различните ръководни постове, които сътрудниците са заемали, заемат или за които кандидатстват без наличието на установяване на нови документи.

Както **desebg.com** писа до 2017 г. във ВАС нямаше проблем по този въпрос, но след това определени съдии, зависими по една или друга линия от задкулисието на ДС, започнаха да прокарат противоречива съдебна практика и да отменят решения на Комисията по досиетата, с които тя огласява вече разкрити сътрудници, но в различно от първия път качество на ръководна длъжност.

Общото събрание на ВАС трябваше да уеднакви съдебната практика, но както и в предишни случаи съдът се оказва податлив на влиянието на противниците на отварянето на досиетата и този път с тълкувателното си решение се опита да блокира процеса на

Написано от Христо Христов
Петък, 04 Март 2022 15:02

разкриването на агентите на ДС и разузнавателните служби на БНА като на практика промени духа на закона за досиета от 2006 г., чиято основна функция бе обществото да получи информация кой кой е бил до 1989 г. и какви ръководни позиции е заемал или заема след краха на тоталитарната комунистическа система.

С внесеня от „Демократична България“ законопроект се предлагат поправки, с които категорично се подчертават правомощията на Комисията да разкрива с повторни и последващи решения принадлежността на агентите в различните им длъжности, които са заемали, заемат или за които кандидатстват.

В мотивите вносителите са се аргументирали:

„С предлаганите допълнения в Закон за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на българските граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия се препотвърждава държавната политика за разкриването на сътрудниците на тоталитарните комунистически служби, чието начало бе поставено през 2006 г. с приемането му от 40-то Народно събрание.

Законът, който се прилага и в момента, е израз на рядък политически консенсус между управляващи и опозиция, които демонстрираха политическа воля за огласяване на сътрудниците от тоталитарния период във всичките им ръководни позиции (а не само в една, както съдът се опитва да интерпретира превратно волята на законодателя и духа на закона 15 години по-късно), които са заемали или заемат след 10 ноември 1989 г.

Предлаганите поправки са в унисон с прогласеното от Конституционния съд през 2012 г. право на информиран избор, което гражданите получават със законодателството за установяване на принадлежността на лицата на ръководни позиции в държавата към Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА (виж решение № 4/26 март 2012 г. по конституционно дело № 14 от 2011 г.).

Законопроектът е и в духа и на приетото от Европейския съд за правата на човека решение, че разкриването на сътрудниците на тоталитарните служби „има за цел подобряване на прозрачността на публичния живот и допринася за увеличаване на

Написано от Христо Христов
Петък, 04 Март 2022 15:02

доверието в институциите на страната след падането на комунистическия режим” (виж решението на ЕСПЧ от 5 декември 2017 г. по жалби № 38334/08 и 68242/16 на Хараламби Борисов АНЧЕВ срещу България).“

Законопроектът е подписан от народните представители Атанас Атанасов, Мартин Димитров, Атанас Славов, Ивайло Мирчев, Елисавета Белобрадова, Зорница Стратиева, Александър Симидчиев, Иван Димитров, Стоян Михалев, Зарко Маринов.

Desebg.com припомня, че „Демократична България“ бе единствената политическа сила, която не допусна сътрудниците на тоталитарните служби сред своите за кандидати за народни представители в последните няколко парламента.

„Възраждане“ иска отмяна на закона за досиетата

В същия ден (2 март 2022 г.), в който „Демократична България“ е внесла законопроекта в парламента и от пропутинската партия „Възраждане“ са внесли законопроект, с който е поискано да бъде отменен закона за досиетата.

Под предложението са се подписали всички 13 депутати на партията, начело с лидера ѝ Костадин Костадинов, станал известен с прозвището Копейкин, който веднага след началото на войната срещу Украйна от режима на Путин предложи България да признае отцепилите се сепаратистки републики в Донбас и Луганс, подкрепяни и признати от Кремъл.

Според „Възраждане“ с приетия преди над 15 години закон „не бяха постигнати никакви ефективни резултати“.

„Приемането на този закон през 2006 г. така или иначе се оказва една бутафория, целяща да демонстрира някаква демокрация и прозрачност“, посочват вносителите.

Написано от Христо Христов
Петък, 04 Март 2022 15:02

Според тях „поради естествени природни процеси голяма част от вече бившите сътрудници и агенти на тези служби не са между живите“.

От „Възраждане“ посочват, че някоя от дейността на сътрудниците била в полза на държавата, но пропускат да отбележат, че по това време държавата се управлява от тоталитарен режим, който след краха на комунистическата система е обявен за престъпен със закон от Народното събрание, действащ и към момента.

От партията на Костадин Костадинов все пак са разбрали правилно, че органът, който изпълнява закона – избраната от Народното събрание [Комисията по досиетата](#) има държавен бюджет от около 4,6 млн. лв. (за сравнение в Полша и доскоро в Германия за тази дейност държавата отделя десет пъти по-големи суми и то в евро), но според „Възраждане“ тези средства можело да бъдат изразходвани за „далеч по-полезни дейности“.

От мотивите става ясно, че във „Възраждане“ изобщо не са наясно с целите на закона за досиетата и дейността на Комисията, както и нейните резултати, данни от които могат да се видят в отчетните доклади до парламента.

Със сигурност обаче се разбира, че противниците на отварянето на досиетата от задкулисието на ДС са намерили ново лоби в лицето на партията на Копейкин, която влезе миналата есен в 47-то Народно събрание благодарение на силните антиваксърски настроения в България. "Възраждане" е една от многото партии, която допуска в листите си сътрудници на комунистическите служби като кандидати за парламента.

Това е 14-ия опит за атака срещу закона за досиетата и Комисията от 2006 г. насам. Много преди „Възраждане“ бяха правени идентични опити за отмяна на закона със законопроекти, внасяни от БСП и АБВ в предишни парламенти, завършили без успех.